

HET OFFENSIEF DER DUITSCHERS IN 1918

't Was een lange rust geweest op het Westelijk front van December 1914 tot 20 Maart 1918. Nu werd weer een roode Lente geboren.

De laatste worsteling begon, de wanhopigste, de verschrikkelijkste.

De vele besprekingen over den vrede, artikelen in de pers, allerlei incidenten, alles wees er op, dat de volkeren naar het einde snakten.

Het geallieerd front was veranderd: er lagen nu Belgen, Franschen en Britten als voorheen, maar ook Portugeezen in het vak van Neuve-Chapelle, en Amerikanen bij Toul. Generaal Pershing, der Amerikanen, beschikte over twee divisies.

Vliegeraanvallen op Parijs leidden den nieuwen strijd in. In den nacht van 30 op 31 Januarij, onder helder maanlicht, wierpen de Duitschers daar 14,000 kgr. ontploffingsstof uit en men betreurde 49 dooden en 206 gewonden; den 8en Maart verschenen er 60 toestellen boven de Fransche hoofdstad, en maakten de bommengooiers 63 slachtoffers, 13 dooden en 50 gewonden; den 11en Maart vielen er 100 dooden en 79 gewonden.

In Februari 1918 hadden de Duitschers twee en een half millioen soldaten op het Westelijk front.

Den 3en Maart gaf het verdrag van Brest-Litovsk Duitschland de handen meer vrij en 't bleef niet verborgen, dat **Hindenburg en Ludendorff drukke voorbereidingsmaatregelen namen.**

Het eerste doel was 't Fransch-Britsch front op zijn punt van samenvoeging te breken en het Engelsch leger te verpletteren. Het offensief moest daarom be-

ginnen in de streek Arras-Bapaume-Péronne-Chaulnes, Amiens in handen der Duitschers brengen en Parijs bedreigen.

De kroonprins pochte, dat de Paaschklokken den vrede zouden inluiden, den vrede door overwinning natuurlijk.

Dat was nog bluff, maar toch braken er voor de Entente-volkeren zware dagen aan.

Den 21en Maart, om twee uur 's morgens, bij dikke mist, barstte van de zijde der Duitschers bij St-Quentin, een allerhevigst bombardement los. Gedurende 78 minuten schoot de vijand meer granaten af dan tijdens den ganschen Fransch-Duitschen oorlog, meer dan 650,000. Nog altijd door den mist begunstigd en bovendien in wolken van rook en gas, trokken de Duitse troepen om 9 u. 40 over het « Niemandland » en over draagbare bruggen overschreden zij het netwerk van prikkeldraad.

Zoo vielen ze de Britten plots op het lijf, die onder den verschrikkelijken schok weken.

Het offensief was begonnen. Wij zullen ons natuurlijk vooral bepalen tot de krijgsgesbeurtenissen in Vlaanderen, maar moeten tot goed begrip van deze, ook de andere even schetsen.

Ludendorff stond daar bij St-Quentin tegenover Gough; deze had een driedubbele macht te weerstaan en nog altijd stroomden versterkingen aan, die voor den keizer defileerden, welke met zijn staf van uit een kasteel bij Sint-Quentin de troepen in oogenschou nam.

Den 22en Maart zette Ludendorff zijn aanvallen krachtig voort, meldde dui-

zenden gevangenen, de verovering van honderden kanonnen, en de Britten moesten steeds maar terugtrekken, hoe hardnekkig zij zich ook verdedigden.

Generaal Petain zond hun versterkingen, die wanordelijke afdeelingen Britten en gansche troepen angstige vluchtelingen ontmoetten, welke de wegen belemmerden.

Het in 1917 onder zooveel geestdrift hernomen terrein werd weer prijs gegeven.

Den 23en woonde de keizer het lossen van het eerste kanonschot op Parijs bij dat te Crépi-en-Laonnois, op 130 km. afstand stond.

Ludendorff seint het zegebericht der verovering van 45.000 gevangenen, 600 kanonnen, duizenden machinegeweren en een vooruitgang op sommige punten van 40 Km.

Maar Frankrijk spande alle krachten in. Het spoorwegpersoneel offerde zich op. Op de lijn van Bar-le-Duc naar Châlons volgden elke vijf minuten de treinen elkaar op, om versterking en materiaal aan te voeren. De troepen deden geforceerde marschen, vielen aan zonder te verpoozen en generaal Humbert bracht algemeene geestdrift en den wil tot overwinnen door zijn legerorder over de verdediging van « het hart van Frankrijk ».

En op alle wegen zag men de treurige vlucht van grijsaards, vrouwen en kinderen die voor de tweede maal het Sommegebied moesten verlaten.

Den 26en Maart had te Doullens een konferentie plaats tusschen Clemenceau en Lord Milner; nu moest men alle persoonlijke of nationale neigingen op zij zetten, en aan één hoofd en hand de legerleiding toevertrouwen, wat reeds lang betoogd was geworpen. De ramp aan de Somme bracht plots eenheid in het bevel en generaal Foch werd opperbevelhebber der geallieerde legers.

Nog altijd trachtte de vijand de Fransche en Britsche legers te scheiden, door een doortbraak te verkrijgen. Hij had Ham en Roye veroverd; divisie na divisie kwam uit Sint-Quentin, gevolgd door geschut, daalden in de vlakte van Sauterre, richtten zich naar Montdidier, het gewichtigst punt. Den 25en, om 5 u. 15 's namiddags viel de stad, en die dag was de somberste en meest kritieke.

De Fransche vliegers werkten ruste-

loos, wierpen tonnen bommen op de aanrukkende kolonnen, om den opmarsch te vertragen en dan aan versterking tijd te geven in te grijpen.

De overwinnaar meldt 70,000 gevangenen en 1100 kanonnen.

Maar Foch stelde zich borg voor Amiens.

De worsteling was verschrikkelijk, maar toen den 31en Maart de Paaschochtend lichtte en Plessis-de-Roye door de Franschen hernomen werd, was de snelle opmarsch der Duitschers gestuit. De vijand werd tegengehouden en zou nu in Vlaanderen beginnen.

Maar elke dag bracht zijn slecht nieuws, als op 24 Maart... Goede Vrijdag, dit gruwelijk bericht:

75 Personen in een Parijsche kerk gedood

PARIJS. Tijdens de avondmis is op Goeden Vrijdag een obus uit het verdragend kanon gevallen op een kerk te Parijs. Er werden 75 personen gedood en 90 gewond, waaronder tal van vrouwen en kinderen. Onder de doden bevindt zich de Zwitsersche legatieraad Streehling.

Den vorigen Zondag was de kerk reeds tijdens de hoogmis getroffen. Er werden toen verscheidene personen gewond.

Poincaré begaf zich ter plaatse, waar zich Clemenceau, Mgr. Amette en de pastoor van de kerk bevonden.

Vervolgens bezocht Poincaré de gewonden in het hospitaal.

Veel inwoners ontvluchtten de Fransche hoofdstad... Een dagbladkorrespondent schreef: In een tram hoorde ik het volgende gesprek:

— Ik vertrek morgen uit Parijs, riep een heer, die geheel in den hoek weggedoken zat. Ze kunnen lachen en spotten met mij zooveel ze willen, maar ik blijf niet langer. Den een of anderen dag worden we gedood als muizen in een val. Of ik hier blijf, daar is de strijd geen stap verder mee.

— En ze kunnen iederen nacht bommen met hun Gotha's werpen of schieten, maar mij jagen ze niet uit Parijs, zei een oude vrouw. Ik heb twee zonen aan het front Een derde ligt bij Verdun begraven. De moeder wil zooveel moed toonen als haar jongens. En als mijn twee poilu's naar Parijs in verlof komen, moeten ze moeders kamers open vinden. Er zijn koetsiers die weigeren de vluchtelingen naar het station te voeren. Ik vind dat ze gelijk hebben. De burgers moeten ook wat moed toonen. Wat zou het zijn als de soldaten eveneens van 't front wegliepen? Dan was Frankrijk verloren. Er zijn hier burgers geweest die eerst dansten en sprongen! Elken avond muziek en dans terwijl soldaten stierven of kermden van de pijn hunner wonden. En dan de vrouwen in hun lichte toiletten. 't Was een schande... Ik heb er mij dikwijls aan geërgend. En nu er eens een bom valt, vliegen die pleziermakers weg om elders hun genoeglijk leventje voort te zetten.»

Ik luisterde met genoegen naar het oud, dapper moedertje..., eindigde de korrespondent.»

't Was waar, dat veel inwoners Parijs
verlieten. Het kon geen kwaad, het ern-
stige deel bleef en Parijs voelde weer,

dat het onlog was. Het had het wel wat
vergieten.

HET BLOEDIG IJZERLAND

DOOR

A. HANS

EEN GEZICHT OP DE VOORMALIGE SAKEN TE NIEUWPOORT

MET DOORSNIFFEN VAN FRIGATELOOZD IN HET «NEMANDELAND»

Uitgever J. HOSTE, 36, St-Pieterstraat, Brussel